

EESTI AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN ACCREDITATION CENTRE

**INSPEKTEERIMISASUTUSTE
AKREDITEERIMISULATUSTE
KIRJELDAMISE JA
HINDAMISE KAVANDAMISE JUHIS**

*INSTRUCTION ON DESCRIPTION OF ACCREDITATION
SCOPES AND PLANNING OF ASSESSMENT OF
INSPECTION BODIES*

EAK VJ9

Autorlus ja põhimõtted

Käesolev dokument on koostatud EAK töögrupi poolt koosseisus EAK sertifitseerimise, inspekteerimise ja tõendamise üksuse juht E. Endrekson ja peaassessor M. Valm. Dokument on ettenähtud kasutamiseks valdkondliku juhiseks koos juhendiga EAK J2 inspekteerimisasutuste (v.a. mõõtevahendite taotlejad ja elektripaigaldiste auditi läbiviijad) hindamisel.

Dokumendi teksti ei ole lubatud müügi eesmärgil paljundada.

Ametlik keel

Dokumenti võib vajadusel tõlkida teistesse keeltesse. Eestikeelne versioon on ja jääb esmaseks.

Täiendav teave

Täiendava teabe saamiseks käesoleva dokumendi kohta palume pöörduda EAK-sse Akadeemia tee 21/6, 12618 Tallinn, www.eak.ee.

Kinnitus

Käesoleva dokumendi on kinnitanud:

/digiallkiri/

Kristiina Saarniit

EAK juhataja

27.02.2018

SISUKORD:

<i>Autorlus ja põhimõtted</i>	2
<i>Ametlik keel</i>	2
<i>Täiendav teave</i>	2
<i>Kinnitus</i>	2
1. Sissejuhatus	4
2. Akrediteerimiskriteeriumid	4
3. Akrediteerimisulatus kirjeldus	4
3.1 Surveseadmed.....	4
3.1.1 Surveseadme audit	4
3.1.2 Surveseadme vastavushindamine	5
3.2 Transporditavate surveseadmete vastavushindamine, ADR, RID, SMGS	5
3.3 Lihtsad surveanumad	10
3.4 Gaasipaigaldised	10
3.5 Masinad	10
3.5.1 Masina audit	10
3.5.2 Lifti vastavushindamine	11
3.6 Väetisetooted	11
.....	12
3.7 Kohtuarstlikud uuringud	12
3.8 Veosed	12
3.8.1 Väetised	12
3.8.2 Teravili ja kaunvili	13
3.8.3 Õlitaimede seemned	13
3.9 Tekstiilitooted ja valmisriided	13
3.10 Lastiruum.....	13
3.11 Muud.....	13
4. Hindamise üldpõhimõtted kõigi valdkondade korral	14
4.1 Üldist	14
4.2 Esmahindamine	14
4.3 Järelevalvehindamine	14
4.4 Uushindamine.....	14
4.5 Akrediteerimisulatus laienduse hindamine	15
4.6 Vastavushindamistegevuse vaatlus	15
4.6.1 Üldist	15
4.6.2 Valdkondlikud erijuhised	15

1. Sissejuhatus

Käesoleva dokumendi eesmärgiks on esitada lisaks dokumendile EAK J2 „Akrediteerimishindamise protseduur“ täiendavad juhised inspekteerimisasutuste (v.a. mõõtevahendite taotlejad ja elektripaigaldiste auditi läbiviijad) akrediteerimisulatusete kirjeldamiseks ja akrediteerimishindamiste läbiviimiseks. Dokumendi järgimine on kohustuslik EAK personalile, sh peaassessoritele, erialaassessoritele, ekspertidele ning akrediteeritud inspekteerimisasutustele, v.a. mõõtevahendite taotlejad ja elektripaigaldiste auditi läbiviijad.

2. Akrediteerimiskriteeriumid

EAK kehtestatud akrediteerimiskriteeriumid inspekteerimisasutustele on esitatud dokumendis EAK J1.

3. Akrediteerimisulatusete kirjeldus

Inspekteerimisasutuse (*edaspidi asutus*) akrediteerimisulatus kirjeldatakse akrediteerimistunnistuse lisas, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- akrediteeritud asutuse nimi, nagu see on toodud seonduvas akrediteerimistunnistuses;
- EAK logo ja asutuse akrediteeringu number;
- asutuse sõltumatus tüüp (A, B, C);
- inspekteerimist teostav struktuuriüksus ja tegevuskoha(tade) aadress(id);

Akrediteerimistunnistuse lisas esitatakse avaldus selle kohta, et asutus on akrediteeritud standardi EVS-EN ISO/IEC 17020:2012 nõuete suhtes ja akrediteerimistunnistuse lisa väljaandmise kuupäev.

Alljärgnevas on kirjeldatud täpsustatud akrediteerimisulatused tulenevalt valdkonna spetsiifikast.

3.1 Surveseadmed

3.1.1 Surveseadme audit

Surveseadme auditi valdkonnas liigitatakse akrediteerimisulatus tulenevalt auditi tegija pädevusulatusesest ning kirjeldatakse järgmiselt:

Audit:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Kontrollitüüp <i>Type of inspection</i>	Normdokument <i>Normative document</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
	Nt kasutusele võtmisele eelnev audit; korraline audit; erakorraline audit	Nt õigusakt	Näiteks asutuse protseduur, mis sisaldab spetsiifilisi nõudeid ja standardeid, millele vastavust hinnatakse
Surveseadmed			
auru-, kuumavee- ja vedelikukatlad, auru ja kuumaveetorustikud			
aurukatel töörohuga kuni 20 baari, kuumavee- ja			

vedelikukatel, auru ja kuumaveetorustik			
surveanumad ja meditsiinigaasisüsteemid, ohtliku gaasi torustikud			
ohtlikku vedelikku sisaldavad paiksed anumad ja ohtliku vedeliku torustikud			
ohtliku vedeliku veoanumad			
surveseadme paigaldus ja remondi projektide hindamine			

3.1.2 Surveseadme vastavushindamine

Direktiivist/õigusaktist ja juhendist EA-2/17 tulenevalt esitatakse akrediteerimisulatus järgmiselt:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Direktiiv/ EV õigusakt <i>Directive/Est. legal act</i>	Vastavushindamismenetlus (Moodul, Lisa, Artikkel) <i>Conformity assessment procedure (Module, Annex, Article)</i>	Protseduur /standard <i>Procedure/standard</i>
Surveseadmed	2014/68/EL Majandus- ja taristuministri 27.02.2015.a. määrus nr. 18	Tootmise sisekontroll ja surveseadmete järelevalveline pisteline kontroll Moodul A2, Lisa III p 2, § 1 lg 1	
		Püsiliidete tegemise protseduuride heakskiitmine Lisa I p 3.1.2, § 1 lg 1	

3.2 Transporditavate surveseadmete vastavushindamine, ADR, RID, SMGS

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Vastavushindamismenetlus (Protseduur, moodul) <i>Conformity assessment procedure (Procedure/Modules)</i>	Direktiivi lisa, Artikkel EV õigusakt <i>Annex, Article of the directive Est. legal act</i>	Protseduur /standard <i>Procedure/standard</i>

<p>Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Pressure receptacles including gas cartridges, their valves and other accessories when appropriate</i></p>	<p>Uus vastavushindamismenetlus</p> <p><i>Reassessment of conformity</i></p>	<p>Lisa III 2010/35/EL <i>Annex III</i> 2010/35/EU</p> <p>Majandus- ja taristuministri 27.02.2015.a. määrus nr. 18, § 1 lg 3 <i>Regulation of the Minister of Economic Affairs and Infrastructure No. 18 of 27.02.2015</i> § 1 lg 3</p>	
<p>Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Pressure receptacles including gas cartridges, their valves and other accessories when appropriate</i></p>	<p>Vastavushindamis-tegevused</p> <p><i>Conformity assessment activities</i></p>	<p>Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III</p> <p><i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i></p>	
<p>Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Pressure receptacles including gas cartridges, their valves and other accessories when appropriate</i></p>	<p>Erakorralised kontrollid</p> <p><i>Exceptional checks</i></p>	<p>Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III</p> <p><i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i></p>	

<p>Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Pressure receptacles including gas cartridges, their valves and other accessories when appropriate</i></p>	<p>Vahekontrollid</p> <p><i>Intermediate inspections</i></p>	<p>Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III</p> <p><i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i></p>	
<p>Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Pressure receptacles including gas cartridges, their valves and other accessories when appropriate</i></p>	<p>Perioodilised kontrollid</p> <p><i>Periodic inspections</i></p>	<p>Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III</p> <p><i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i></p>	
<p>Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme-elementilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud</p> <p><i>Tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other</i></p>	<p>Uus vastavushindamis-menetus</p> <p><i>Reassessment of conformity</i></p>	<p>Lisa III 2010/35/EL <i>Annex III</i> 2010/35/EU</p> <p>Majandus- ja taristuministri 27.02.2015.a. määrus nr. 18, § 1 lg 3 <i>Regulation of the Minister of Economic Affairs and Infrastructure No. 18 of 27.02.2015</i> § 1 lg 3</p>	

<i>accessories when appropriate</i>			
Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme- elemendilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud <i>Tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other accessories when appropriate</i>	Vastavushindamis- tegevused <i>Conformity assessment activities</i>	Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III <i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i>	
Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme- elemendilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud <i>Tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other accessories when appropriate</i>	Erakorralised kontrollid <i>Exceptional checks</i>	Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III <i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i>	
Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme- elemendilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud	Vahekontrollid	Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III	

<i>Tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other accessories when appropriate</i>	<i>Intermediate inspections</i>	<i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i>	
Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme- elemendilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasel muud tarvikud	Perioodilised kontrollid	Direktiivi 2008/68/EÜ Osa I.1 Lisa I, Osa II.1 Lisa II ja Osa III.1 Lisa III	
<i>Tanks, battery vehicles/wagons, multiple-element gas containers (MEGCs), their valves and other accessories when appropriate</i>	<i>Periodic inspections</i>	<i>Section I.1 of Annex I, Section II.1 of Annex II, and Section III.1 of Annex III to Directive 2008/68/EC</i>	
Püsipaagid ja paakkonteinerid ADR klass 3 kuni 9 ohtlike ainete veoks	Tüübihindamine ADR 6.8.2.3 Esmane kontroll ADR 6.8.2.4.1 Perioodiline kontroll, vahekontroll, erakorraline kontroll ADR 6.8.2.4.2-6.8.2.4.4	ADR	
Tsisternvagunite paagid ja paakkonteinerid RID klasside 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 and 9 ohtlike ainete veoks	Perioodiline kontroll, vahekontroll, erakorraline kontroll RID 6.8.2.4	RID	
Tsisternvagunite paagid ja paakkonteinerid vastavalt SMGS Lisa 2 ohtlike ainete veoks	Perioodiline kontroll, vahekontroll, erakorraline kontroll SMGS lisa 2 6.8.2.4	SMGS lisa 2	

3.3 Lihtsad surveanumad

Direktiivist/õigusaktist ja juhendist EA-2/17 tulenevalt esitatakse akrediteerimisulatus järgmiselt:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Direktiiv/ EV õigusakt <i>Directive/Est. legal act</i>	Vastavushindamismenetlus (Moodul, Lisa, Artikkel) <i>Conformity assessment procedure (Module, Annex, Article)</i>	Protseduur /standard <i>Procedure/ standard</i>
Lihtsad surveanumad	2014/29/EL Majandus- ja taristuministri 27.02.2015.a. määrus nr. 18	Tüübivastavus, mis põhineb tootmise sisekontrollil Moodul C, Lisa II p 4 § 1 lg 2	

3.4 Gaasipaigaldised

Gaasipaigaldise auditi valdkonnas kirjeldatakse ulatus järgmiselt:

Audit:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Kontrollitüüp <i>Type of inspection</i>	Normdokument <i>Normative document</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
	Nt kasutusele võtmisele eelnev audit; korriline audit; erakorraline audit	Nt õigusakt	Nt asutuse protseduur, mis sisaldab spetsiifilisi nõudeid ja standardeid, millele vastavust hinnatakse
Gaasipaigaldised			
Nt. A-kategooria, B-kategooria, C-kategooria, D-kategooria			

3.5 Masinad

3.5.1 Masina audit

Masina auditi valdkonnas liigitatakse ulatus tulenevalt auditi tegija pädevusulatusesest ning kirjeldatakse järgmiselt:

Audit:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Kontrollitüüp <i>Type of inspection</i>	Normdokument <i>Normative document</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
	Nt kasutusele võtmisele eelnev audit; korriline audit; erakorraline audit	Nt õigusakt	Nt asutuse protseduur, mis sisaldab spetsiifilisi nõudeid ja standardeid, millele vastavust hinnatakse

Masinad			
liftid, kaubaliftid, platvormtõstukid, ehitustõstukid			
kõisteed			
eskalaatorid ja traveaatorid ehk liikurteed			
liikurnoolkraanad, raudteekraanad			
tornkraanad, statsionaarsed noolkraanad, portaalkraanad			
sild-, pukk- ja konsoolkraanad			
hüdrotõstukid, korvtõstukid			
lõbustuspargi seadmed			

3.5.2 Lifti vastavushindamine

Direktiivist/õigusaktist ja juhendist EA-2/17 tulenevalt esitatakse akrediteerimisulatus järgmiselt:

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Direktiiv/ EV õigusakt <i>Directive/Est. legal act</i>	Vastavushindamismenetlus (Moodul, Lisa, Artikkel) <i>Conformity assessment procedure (Module, Annex, Article)</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
Liftid	2014/33/EL Majandus- ja taristuministri 27.02.2015.a. määrus nr. 17	Lifti lõplik inspekterimine Lisa V § 1 lg 1	

3.6 Väetisetooted

Määrusest/õigusaktist ja juhendist EA-2/17 tulenevalt esitatakse akrediteerimisulatus järgmiselt:

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Määrus/ EV õigusakt <i>Directive/Est. legal act</i>	Vastavushindamismenetlus (Moodul, Lisa, Artikkel) <i>Conformity assessment procedure (Module, Annex, Article)</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
PFC 1(C)(I)(a)(i-ii)(A) all nimetatud kõrge lämmastiku-	2019/1009/EL	Tootmise sisekontroll koos kontrollitava toote katsetamisega	

sisaldusega ammoonium-nitraatväetised		Artikkel 13, 14(2)-(3), 15, 16, 20-36 Lisa IV, Osa I, punkt 2 Lisa IV, Osa II, Moodul A1 Lisa V	
PFC 7 all nimetatud väetisetoote mehaanilised segud, mis sisaldavad 28 massiprotsenti või rohkem lämmastikku (N) PFC 1(C)(I)(a)(i–ii)(A) väetisetoost	2019/1009/EL	Tootmise sisekontroll koos kontrollitava toote katsetamisega Artikkel 13, 14(2)-(3), 15, 16, 20-36 Lisa IV, Osa I, punkt 2 Lisa IV, Osa II, Moodul A1 Lisa V	

3.7 Kohtuarstlikud uuringud

Kohtuarstlike uuringute inspekteerimise akrediteerimisulatus esitatakse järgmiselt:

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Normdokument <i>Normative document</i>
Isikute ja surnute kohtuarstlikud uuringud	
Isiku terviseseisundi kohtuarstlik tuvastamine	
Isiku tervisekahjustuse kohtuarstlik tuvastamine	
Isiku günekoloogilised ja androloogilised kohtuarstlikud uuringud	
Surnu kohtuarstlik lahang	

3.8 Veosed

Veoste inspekteerimise akrediteerimisulatus esitatakse tulenevalt alamvaldkondadest järgmiselt:

3.8.1 Väetised

Inspekteerimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Ulatus <i>Range of inspection</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
Veosed		
Väetised	Karbamiid	
	Kompleksväetis NPK	
	Ammooniumnitraat	
	Ammooniumsulfaat	

3.8.2 Teravili ja kaunvili

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Ulatus <i>Range of inspection</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
Veosed		
Teraviljad ja kaunviljad	Nisu	
	Rukis	
	Oder	
	Kaer	
	Uba	
	Hernes	

3.8.3 Õlitaimede seemned

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Ulatus <i>Range of inspection</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
Veosed		
Õlitaimede seemned	Raps	

3.9 Tekstiilitooted ja valmisriided

Tekstiilitoodete ja valmisriiete inspekterimise akrediteerimisulatus esitatakse järgmiselt:

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>	Kvaliteedi parameeter <i>Quality parameter</i>
Tekstiilitooted ja valmisriided		

Vajadusel viide eritingimustele, nt proovivõtu juhendid

3.10 Lastiruum

Lastiruumi inspekterimise akrediteerimisulatus esitatakse järgmiselt:

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Ulatus <i>Range of inspection</i>	Protseduur/standard <i>Procedure/standard</i>
Lastiruum		
Lastiruum	Visuaalne jne	

3.11 Muud

Surveseadmete ja mahutite, torustike ja paksuseinaliste elementide ning katlaterase inspekterimise akrediteerimisulatus esitatakse järgmiselt:

Inspekterimise valdkond <i>Field of inspection</i>	Tegevuse sisu <i>Activity content</i>	Normdokument <i>Normative document</i>

4. Hindamise üldpõhimõtted kõigi valdkondade korral

4.1 Üldist

Asutuse hindamise läbiviimisel arvestatakse akrediteerimisulatus, asutuse teisi akrediteeringuid, asutuse juhtimissüsteemi toimivust ja EAK varasemat kogemust konkreetse asutuse hindamisel.

Asutuste akrediteerimisele rakenduvad täiendavad nõuded on toodud alljärgnevas tabelis:

Hindamise meetod	Esma- või uushindamine	Järelevalvehindamine	Ulatuse laienduse hindamine ¹
Dokumentatsiooni ülevaatus	X	X	X
Kohapealne hindamine	Valim: vähemalt 1 inspekteerimise ja personali toimik iga inspekteerimise valdkonna kohta Uushindamisel vastavalt akrediteerimistsükli hindamisprogrammile	17020: iga-aastane Valim: tulenevalt asutuse inspekteerimistest asjakohane inspekteerimiste ja personali toimikute arv iga inspekteerimise valdkonna, kohta akrediteerimistsükli jooksul	Valim: vähemalt 1 inspekteerimise ja personali toimik iga inspekteerimise valdkonna kohta
Inspekteerimiste vaatlus	X Uushindamisel vastavalt akrediteerimistsükli hindamisprogrammile	X Vastavalt akrediteerimistsükli hindamisprogrammile	X ¹

¹Taotluse hindamisel määratletakse, millisel viisil akrediteerimisulatus laienduse hindamine vastavalt inspekteerimise valdkonna nõuetele läbi viiakse

Peaassessor koostab kogu akrediteerimistsükli hõlmava hindamisprogrammi (*dokumenteeritakse vabas vormis*), mis peab tagama, et akrediteerimistsükli jooksul hinnatakse kõiki akrediteerimisulatuses olevaid inspekteerimise valdkondi.

Kui selline hindamine akrediteerimistsüklik ei ole võimalik, peab EAK akrediteerimisulatus vähendada.

4.2 Esmahindamine

Esmahindamisel tuleb järgida EAK J2 protseduuri ja käesolevat juhust.

Esmahindamisel hinnatakse asutuse juhtpõhimõtete ja protseduuride rakendamist asutuse kohapealse hindamise käigus ja kõikides asukohtades, kus see on asjakohane.

Esmahindamisel kontrollitakse kõikide rakenduvate akrediteerimisnõuete sh EA, ILAC, jm dokumentide täidetust ja toimimist ning hinnatakse kogu taotlevat akrediteerimisulatus.

4.3 Järelevalvehindamine

Järelevalvehindamisel tuleb järgida EAK J2 protseduuri ja käesolevat juhust.

4.4 Uushindamine

Uushindamisel tuleb järgida EAK J2 protseduuri ja käesolevat juhust.

4.5 Akrediteerimisulatus*e laienduse hindamine*

Akrediteerimisulatus*e laienduse hindamisel tuleb järgida EAK J2 protseduuri ja käesolevat juhist.*

4.6 Vastavushindamistegevuse vaatlus

4.6.1 Üldist

Vaatlused kavandatakse iga peatükis 3 toodud inspekteerimise valdkonna jaoks eraldi.

4.6.1.1 EAK poolt arvestatakse vaatluste planeerimisel lisaks EAK J2 p. 2.3.3 toodud juhistele järgnevaga:

- asutuse üldine tulemuslikkus ja eelnev kogemus asutuse võimekusest oma tööga hakkama saada;
- inspekteerimise keerukus, õigusaktid jms;
- huvipoolte tagasiside ja järelevalveasutuste nõuded, kliendiuuringud;
- asutuse siseauditite tulemused;
- skeemi ja skeemiomaniku nõuded jms;
- asutuse tööstruktuuri muutused – töö suuremine konkreetses piirkonnas või tehnilises valdkonnas;
- asutuse klientide arv akrediteerimisulatuses;
- asutuse inspektorite/ekspertide hindamise ja kvalifitseerimisprotsessi usaldusväärsus;
- eelmise hindamise, muu asutuses toimunud hindamise või vaatluse tulemused jms (*näiteks vastava direktiivi teiste moodulite osas tehtud vaatlused sertifitseerimise akrediteeringute alt*).

4.6.1.2 Lisaks arvestatakse vaatluste valimisel järgmist: inspekteerimiste arv; inspektorite/ekspertide arv; erinevad inspektorid/ekspertid; kas inspektorid/ekspertid on oma töötajad või ressurss väljastpoolt; erinevad inspekteerimise tüübid nt korraline, erakorraline audit; klientide keerukus; inspekteerimised mitmes tegevuskohas; vahendid ja seadmed; kogemused asutuse muudest akrediteeringutest.

4.6.2 Valdkondlikud erijuhised

4.6.2.1 Surveseadmed

Surveseadme audit

Vaatluste kavandamisel lähtutakse ulatus*e grupeeri*ngust:

- Grupp 1 - auru-, kuumavee- ja vedelikukatlad, auru ja kuumaveetorustikud;
- Grupp 2 - surveanumad ja meditsiinigaasisüsteemid, ohtliku gaasi torustikud;
- Grupp 3 - ohtlikku vedelikku sisaldavad paigaldused ja ohtliku vedeliku torustikud;
- Grupp 4 - ohtliku vedeliku veoanumad;
- Grupp 5 - surveseadme paigaldus ja remondi projektide hindamine.

Esmahindamise korral tuleb surveseadmete auditi valdkonnas vaatlus läbi viia vähemalt ühe grupi osas, v.a. surveseadme paigalduse ja remondi projektide hindamine.

Ulatuse laiendamise korral saab arvestada valdkonnas eelnevalt läbi viidud vaatlusi ning laienduse võib läbi viia dokumentatsiooni hindamise põhjal (*sisaldab protseduuride, tööjuhendite ja pädevuste ülevaatamist ning hindamist*).

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb EAK poolt vaatlus läbi viia vähemalt ühe grupi osas (v.a. *surveseadme paigaldus ja remondi projektide hindamine*).

Surveseadme paigalduse ja remondi projektide hindamise puhul viiakse läbi vertikaalne hindamine toimikute ülevaatuse teel.

Surveseadme vastavushindamine

- Esmahindamisel ja akrediteerimistsükli jooksul tuleb vaatlus läbi viia „Tootmise sisekontroll ja surveseadmete järelevalveline pisteline kontroll, Moodul A2” osas.

Vaatluste kavandamisel võib arvestada asutuse teiste akrediteeringute all olevaid vastava direktiivi mooduleid ning nende osas läbiviidud vaatlusi.

- Püsiliidete tegemise protseduuride heakskiitmine osas lähtutakse vaatluste kavandamisel ulatuses olevatest standarditest.

Vaatluste kavandamisel jaotatakse erinevad standardid kolme gruppi:

- Grupp 1 – EN ISO 14555, EN ISO 15614-12;
- Grupp 2 – EN ISO 15614 erinevad osas, EN ISO 15613;
- Grupp 3 – EN 13134:2000

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb igas grupis läbi viia vähemalt üks vaatlus.

Juhul kui toimub laiendus grupi sees, siis võib laienduse läbi viia dokumentatsiooni ülevaatuse põhjal. Kui laiendus toimub uude gruppi, tuleb läbi viia vaatlus.

4.6.2.2 Transporditavate surveseadmete vastavushindamine, ADR, RID, SMGS

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb läbi viia vaatlused inspekteerimise valdkondade osas, mis on akrediteeritud transporditavate surveseadmete vastavushindamise, ADR, RID, SMGS kohaselt.

Vaatluste läbiviimisel lähtutakse üldisest põhimõttest, mille kohaselt püütakse vaatlus läbi viia ulatuses oleva kõige keerukama vastavushindamismenetluse (*edaspidi menetlus*) osas, et hõlmata ühe vaatlusega ka lihtsamad menetlused.

Transporditavate surveseadmete vastavushindamine jaguneb kaheks inspekteerimise valdkonnaks:

- 1) Surveanumad, sealhulgas gaasi sisaldavad väiksed anumad, nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud
- 2) Paagid, anumakogumiga sõidukid/haagised, mitme-elementilised gaasikonteinerid (MEGC-d), nende klapid ja asjakohasusel muud tarvikud

Kahe valdkonna alla kuuluvad erinevad vastavushindamismenetlused jaotatakse omakorda kolme gruppi:

- Grupp 1 - Uus vastavushindamismenetlus;
- Grupp 2 – Vastavushindamistegevused (nt Tüübihindamine; Tootmise järelevalve; Esmane kontroll ja katsetamine; Kontrollpunktide järelevalve)
- Grupp 3 - Perioodiline kontroll; Vahekontroll; Erakorraline kontroll; Kontrollpunktide järelevalve

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb mõlema valdkonna ulatuses läbi viia vaatlus grupis 2 või 3. Uus vastavushindamismenetlus ei võimalda vaatluse läbiviimist, kuna kliendiga seotud hindamistoimingud tuginevad dokumentatsiooni ülevaatusele. Tsükli jooksul viiakse läbi mõlemas valdkonnas vertikaalne hindamine kliendi toimikute ülevaatuse teel.

ADR (*püsipaagid ja paakkonteinerid, vedelikud ja tahked ained*) alla jäävad järgmised menetlused, mis jaotatakse kahte gruppi:

- Grupp 1 – Tüübihindamine; Esmane kontroll ja katsetamine;
- Grupp 2 - Perioodiline kontroll, vahekontroll erakorraline kontroll;

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb ulatuses läbi viia üks vaatlus mõlemas grupis.

RID osas läbiviidavat vaatlust on võimalik katta ADR (*püsipaagid ja paakkonteinerid*) osas läbiviidud vaatlusega.

RID ja SMGS osas saab vaatluse läbi viia koos.

4.6.2.3 Lihtsad surveanumad

Vaatlust pole võimalik läbi viia, kuna hindamine põhineb dokumentatsiooni ülevaatusel. Esmahindamisel ja akrediteerimistsükli jooksul tuleb „Tüübivastavus, mis põhineb tootmise sisekontrollil, Moodul C“ osas läbi viia toimiku ülevaatus.

Võib arvestada asutuse teiste akrediteeringute all olevaid vastava direktiivi mooduleid (*nt Moodulid C1, C2*) ning nende osas läbiviidud hindamisi ja vaatlusi.

4.6.2.4 Gaasipaigaldised

Gaasipaigaldise audit

Esmahindamisel tuleb gaasipaigaldiste auditi valdkonnas vaatlus läbi viia vähemalt ühe kategooria osas.

Ulatuse laiendamise korral võib arvestada valdkonnas eelnevalt läbi viidud vaatlusi ning laienduse võib läbi viia dokumentatsiooni hindamise põhjal (*sisaldab protseduuride, tööjuhendite ja pädevuste ülevaatamist ning hindamist*).

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb EAK poolt vaatlus läbi viia vähemalt ühe kategooria osas.

4.6.2.5 Masinad

Masina audit

Vaatluse kavandamiseks jaotatakse masinad järgmistesse gruppidesse:

- Grupp 1 - liftid, kaubaliftid, platvormtõstukid, ehitustõstukid;
- Grupp 2 - köisteed;
- Grupp 3 - eskalaatorid ja liikurteed inimestele;
- Grupp 4 - liikurnoolkraanad, raudteekraanad, hüdrotõstukid, korvtõstukid;
- Grupp 5 - tornkraanad, statsionaarsed noolkraanad, portaalkraanad, sild-, pukk- ja konsoolkraanad;
- Grupp 6 - löbustuspargi seadmed

Esmahindamise korral tuleb masinate auditi valdkonnas vaatlused läbi viia kõikide gruppide osas.

Kui taotletakse laiendust uue grupi osas, siis tuleb lisaks dokumentatsiooni hindamisele läbi viia ka vaatlus.

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb EAK poolt vaatlus läbi viia kõikide gruppide osas.

Grupi 4 sees on keerukaim seade liikurnoolkraana. Juhul, kui vaatlus viiakse läbi liikurnoolkraana osas, võib ulatusse arvata ka ülejäänud grupi sees olevad masinad.

Grupi 5 sees on keerukaim seade portaalkraana. Juhul, kui vaatlus viiakse läbi portaalkraana osas, võib ulatusse arvata ka ülejäänud grupi sees olevad masinad.

Lifti vastavushindamine

- Esmahindamisel ja akrediteerimistsükli jooksul tuleb vaatlus läbi viia „Lifti lõplik inspekteerimine“ osas.

Vaatluste kavandamisel võib arvestada asutuse teiste akrediteeringute all olevaid vastava direktiivi mooduleid (*nt Moodul G*) ning nende osas läbiviidud vaatlusi.

4.6.2.6 Väetisetooted

- Esmahindamisel ja akrediteerimistsükli jooksul tuleb vaatlus läbi viia „Tootmise sisekontroll koos kontrollitava toote katsetamisega, Moodul A1“ tegevuste osas, mis sisaldab õlirensiooni ja detonatsioonikindluse katseid või katse vaatlusi.

4.6.2.7 Kohtuarstlikud uuringud

Esmahindamisel ja akrediteerimistsükli jooksul tuleb läbi viia vähemalt üks vaatlus “Surnu kohtuarstlik lahang” osas. Muude ulatuses olevate tegevuste osas toimub vertikaalne hindamine toimikute ülevaatuse teel.

4.6.2.8 Muud

Akrediteerimistsükli jooksul tuleb läbi viia vähemalt üks vaatlus järgmistes valdkondades: väetised; tekstiilitooted ja valmisriided; lastiruum; tera- ja kaunvili; õlitaimede seemned.

Juhul kui toimub laiendus uude valdkonda, viiakse läbi vaatlus. Kui laiendus toimub valdkonna sees (*nt teravilja valdkonnas soovitakse lisaks nisule inspekteerida rukist*) võib laienduse läbi viia dokumentatsiooni ülevaatuse põhjal.

Surveseadmete ja mahutite, torustike ja paksuseinaliste elementide ning katlaterase osas tuleb akrediteerimistsükli läbi viia üks vaatlus.